

Številka: 40109-33/2026-1

Datum: 1. 10. 2026

Nadzorniška pričakovanja glede izvajanja POG zahtev pri zavarovalnih naložbenih produktih

Namenjeno zavarovalnicam in drugim razvijalcem zavarovalnih naložbenih produktov

Agencija za zavarovalni nadzor (Agencija) pojasnjuje, kako pri zavarovalnih naložbenih produktih (IBIP) presoja učinkovito, sorazmerno in dokazljivo izvajanje zahtev upravljanja in nadzora nad produkti (POG). Zavarovalnica oziroma drug razvijalec zavarovalnih naložbenih produktov (v nadaljevanju: razvijalec) mora dokazati, da produkt skozi celoten življenjski cikel ustreza opredeljenemu ciljnemu trgu. Dokument ne posega v veljavne predpise in ne ustvarja novih pravnih obveznosti.

1. Ključna nadzorniška pričakovanja

POG izvajajte kot povezan sistem upravljanja produkta.

Agencija pričakuje, da razvijalec IBIP:

- kompleksnost produkta določi po objektivni in ponovljivi metodologiji;
- ciljni in negativni ciljni trg opredeli konkretno in preverljivo;
- ločeno izvede finančno oziroma produktno in potrošniško testiranje;
- distribucijo prilagodi produktu in ciljnemu trgu;
- spremlja rezultate za potrošnike in ob odstopanjih ukrepa;
- zagotovi popolno in preverljivo dokazno sled.

Pričakovanje: Razvijalec mora POG zahteve izvajati vsebinsko. Kompleksnost produkta, ciljni in negativni ciljni trg, testiranje, distribucija, pregled produkta in popravni ukrepi morajo tvoriti usklajen sistem.

Dokazilo: Za vsak IBIP mora pokazati, komu je namenjen in komu ni, zakaj ustreza ciljnemu trgu, kako je to preveril pred trženjem ter kako ustreznost spremlja in prilagaja.

2. Kompleksnost produkta določa intenzivnost POG ureditev

Pričakovanje: Razvijalec mora ureditve POG prilagoditi kompleksnosti produkta, tveganjem za potrošnika in načinu distribucije. Kompleksnost vsakega IBIP mora določiti na podlagi objektivne, dokumentirane in ponovljive metodologije z vnaprej določenimi merili, načinom vrednotenja, podatkovnimi viri in pragovi. Vsako strokovno odstopanje mora biti obrazloženo in odobreno. Pri presoji mora upoštevati zlasti naložbeno strukturo, garancije, stroške, likvidnost, tveganje izgube, obdobje imetništva, naložbene možnosti in razumljivost produkta.

Dokazilo in posledica: Dokumentacija mora vsebovati merila, vrednotenje, stopnjo kompleksnosti, utemeljitev, datum in odobritev ter prikazovati vpliv ocene kompleksnosti na ciljni trg, testiranje, distribucijske varovalke, pogostost pregledov in obseg dokumentiranja. Sorazmernost pomeni prilagoditev globine obravnave, ne pa opustitve teh elementov.

3. Ciljni trg mora biti opredeljen konkretno in preverljivo

Pozitivni ciljni trg: Razvijalec mora za vsak IBIP določiti skupine potrošnikov, ki jim je produkt namenjen. Če se njihove potrebe, cilji, naložbeni horizont, likvidnost, finančni položaj, sposobnost prevzemanja izgub ali plačevanja premije, toleranca do tveganja oziroma življenjske okoliščine pomembno razlikujejo, se ciljni trg razdeli na ožje segmente.

Primer: Starostni razpon od 25 do 65 let je praviloma preširok: potrošniki v takšnem starostnem razponu imajo lahko bistveno različen naložbeni horizont, namen sklenitve, likvidnostne potrebe, finančni položaj in sposobnost prevzemanja izgub. Razvijalec zato razpon segmentira in določi konkretna, preverljiva merila.

Operativna uporaba: Za vsak segment se določi ustrezna konfiguracija produkta, merila pa se prenesejo v vprašalnike, prodajna pravila, opozorila, omejitve in kontrole. Splošni izrazi ne zadoščajo.

Negativni ciljni trg: Negativni ciljni trg mora biti samostojen del sistema POG. Razvijalec navede značilnosti in tveganja, zaradi katerih je produkt za določene potrošnike neustrezen, ter določi jasne posledice za prodajo.

Dokazilo: Ciljni in negativni ciljni trg morata biti razvidna iz zasnove produkta, vprašalnikov, prodajnih pravil, opozoril, omejitev distribucije in rednega pregleda.

4. Pred trženjem se preveri finančne in potrošniške rezultate

Pričakovanje: Pred trženjem mora razvijalec preveriti ustreznost produkta ciljnemu trgu. Finančno oziroma produktno testiranje mora zajemati donosnost, stroške, likvidnost, garancije in naložbene možnosti, potrošniško testiranje pa razumevanje, pričakovanja, ustreznost ciljnega trga in tveganje napačnih odločitev.

Vrsta testiranja	Ključna vprašanja	Pričakovano dokazilo
Finančno oziroma produktno	Donosnost, stroški, likvidnost, garancije in naložbene možnosti	Scenariji, predpostavke, rezultati in utemeljene ugotovitve
Potrošniško	Razumevanje, pričakovanja, ustreznost ciljnega trga in tveganje napačnih odločitev	Ankete, uporabniški preizkusi ali poskusno trženje na raznolikih skupinah; po potrebi ugotovitve zastopnikov in zaposlenih. Dokazilo opiše vzorec, metodo, ugotovitve in prilagoditve.

Profil: Pri kompleksnejših produktih Agencija pričakuje reprezentativne in mejne profile za razlikovanje med primernimi, mejnimi in neprimernimi potrošniki.

Posledica: Če testiranje pokaže neustreznost ali nerazumevanje ključnih značilnosti, mora razvijalec pred trženjem prilagoditi produkt, ciljni trg, distribucijska pravila, razkritja ali varovalke.

5. Distribucijo se prilagodi produktu in ciljnemu trgu

Izbira modela: Strategija distribucije mora biti že ob zasnovi usklajena s kompleksnostjo produkta in ciljnim trgom. Razvijalec mora utemeljiti prodajo s svetovanjem, brez njega ali po kombiniranem modelu.

Izvajanje in dokazilo: Prodajne poti, usposobljenost distributerjev, vprašalniki, razkritja, opozorila in kontrole morajo zagotavljati doseganje ciljnega trga. Razvijalec mora distributerjem pravočasno posredovati popolne in ažurne informacije ter preverjati njihovo uporabo.

Kontrole morajo omogočati pravočasno zaznavanje prodaje zunaj ciljnega trga, odstopanj pri svetovanju ter pomanjkljive uporabe informacij o produktu.

6. Rezultate in ustreznost produkta se redno pregleduje ter ob odstopanjih se ukrepa

Redni in izredni pregled: Razvijalec mora periodično ter ob pomembni spremembi produkta, trga, predpisov, distribucije ali rezultatov za potrošnike preveriti nadaljnjo ustreznost produkta. Pregled mora zajemati dejansko distribucijo, strukturo portfelja, naložbene izbire, odkupe, predčasne prekinitve, pritožbe in nepričakovane oziroma neugodne rezultate za potrošnike. V okviru pregleda mora razvijalec presoditi tudi, ali produkt ciljnemu trgu zagotavlja ustrezno vrednost glede na stroške, tveganja, koristi, zavarovalno kritje in druge značilnosti produkta ter ali sta ciljni trg in distribucija še ustrezna.

Popravni ukrepi: Če pregled pokaže pomembno odstopanje, neustrezne rezultate za potrošnike ali da produkt ciljnemu trgu ne zagotavlja ustrezne vrednosti, mora razvijalec brez nepotrebnega odlašanja sprejeti sorazmerne ukrepe, kot so prilagoditev stroškov, koristi ali zasnove produkta, sprememba distribucije ali ciljnega trga oziroma omejitev ali ustavitve trženja. Dokumentirati mora ukrep, odgovornost, rok in preverjanje učinkovitosti.

7. Za vsako ključno odločitev se zagotovi dokazno sled

Standard dokumentiranja: Dokumentacija mora za pomembne odločitve navesti podatke, dejstva, tveganja, predpostavke, odločitve in utemeljitve, odgovorno osebo, datum, vpliv na POG ter spremljanje učinkov. Omogočati mora razumevanje, ponovitev in učinkovit nadzor.

Sklepno nadzorniško pričakovanje

Agencija presoja predvsem, ali POG ureditve v praksi delujejo kot učinkovit sistem upravljanja produkta. Formalni opis brez dokazov ne zadošča. Posebno pozornost namenja povezanosti odločitev, uporabnosti ciljnega in negativnega ciljnega trga, kakovosti testiranja in pregledov produkta, skladnosti distribucije, dejanskim rezultatom, pravočasnosti ukrepov in dokazni sledi.

mag. Gorazd Čibej
direktor

Poslano:

- za objavo na internetni strani Agencije
- interni arhiv Agencije

